

BIULETYN BAŁTYCKI

W I L B I

Nr.

Wilno, dnia 14 marca 1933 r.

105.

T r e ś ć n u m e r u:

LOTWA.

1. "Latvis" o antyniemieckich demonstracjach w Rydze. 2. Łotewski handel zagraniczny w styczniu.

ESTONJA.

1. Estońskie żądania większej aktywności dyplomatów estońskich i łotewskich. 2. Nowy poseł estoński w Moskwie. 3. Polityka Banku Estońskiego. 4. Bilans estońskiego handlu zagranicznego w styczniu. 5. Nowy system monetarny. 6. Wexle protestowane w styczniu. 7. Bilans Banku Estońskiego. 15.II - 23.III.

--§--

Ł O T W A. 1. "L a t v i s" o a n t y n i e m i e c k i c h d e m o n s t r a c j a c h w R y d z e. "Latvis"/z 10.III.1933 r. Zdaje się być rzeczą jasną, co leader partji rolniczej Ulmanis myśli o antyniemieckich demonstracjach, zorganizowanych przez łotewskich socjaldemokratów w czasie powrotu Niemców łotewskich z Prus Wschodnich, gdzie brali udział w głosowaniu. "Brihva Zeme" wyrażnie w tej sprawie pisze: "Raz jeszcze musimy podkreślić lekkomyślność i głupotę, jaką socjaldemokraci wraz z komunistami przejawiają swą działalność polityczno-społeczną. Postępowanie ich niczem nie jest usprawiedliwione. Wywołać ono może komplikacje, za które nie będą odpowiedzialni ani socjaldemokraci, ani Bruno Kalninsz /leader S.D./, ani też jego lewicowi przyjaciele komuniści, którzy chcą jedynie pogromów i skandalów."

Ulmanis ma jednak swój organ, w którym niejednokrotnie wypowiada to, czego organ największej w rządzie partji nie wypowiada. Organ Ulmanisa wymyśla od hitlerowców wszystkim tym, co się nie zgadzają z postępowaniem socjaldemokratów. W ten sposób organ Ulmanisa solidaryzuje się z socjaldemokratami.

Ze skandalu socjaldemokratów najwięcej niezadowolony jest Keninsz. Jako minister Sprawiedliwości dopatruje się on w tem naruszenia ustaw. Przedewszystkiem jednak zazdrości on Kalninszowi, który tak bohatercko zorganizował pogrom hitlerowców. Gdyby zamiast Kalninsza uczynił to Keninsz, to z pewnością miałby zapewnione miejsce w przyszłym gabinecie Skujeneeksa i w przyszłym sejmie.

2. Ł o t e w s k i h a n d e l z a g r a n i c z n y w s t y c z n i u. Według danych Dep.Statystycznego, import łotewski w styczniu wyniósł 6,5 milj.łatów, zaś eksport - 5,5 milj.łt. W styczniu importowano głównie: wyrobów tekstylnych za 747 tys.łt., metalów obrobionych za 516 tys.łt., węgla kamiennego za 512, bawełny niewyrobionej za 539, różnych nasion ua 276 tys.łt., nafty za 153 tys., liści tytoniu za 196 tys., maszyn przemysłowych za 189 tys., urządzeń elektrycznych za 172, farb za 149, celulozy za 107 tys.łt. i t.d.

Eksportowała Łotwa głównie następujące produkty: materiały leśne za 1.455 tys., masła za 1.201 tys. /w styczniu 1932 r. za 2.196 tys.łt., zaś w styczniu 1931 r. za 3.100 tys./, fornir - za 491 tys., len za 507, nasienie lnu za 225 tys., nasienie koni, czyny za 311, drewnianka do zapalek za 214, bekony za 157, papier za 129, towary tekstylne za 136. Importowano głównie z Niemiec /za 2.118 tys.łatów/; eksportowano zaś głównie do Anglii /za 1.136/.

ESTONJA: 1. E s t o ŋ s k i e ż a d a n i a w i ę k s z e j a k t y w n o ś c i d y p l o m a t ó w e s t o ŋ s k i c h i ł o t e w s k i c h. "Postimees" /organ narodowców/: W związku z ostatnimi wypadkami w Europie, państwa bałtyckie powinny poważniej się zabrać do ścisłej współpracy i wysunąć sprawę utworzenia związku państw bałtyckich. Obecnie na tę sprawę zwraca większą uwagę nawet Litwa, która dotychczas zachowywała pod tym względem całkowitą obojętność. Przyną tego była zapewne sprawa wileńska. Dawniej litewscy mężowie stanu mówili o związku państw nadbałtyckich, jako o

śnie romantycznym. Obecne litewskie sfery kierownicze zaczynają już poważnie mówić o praktycznych korzyściach, jakiby dał wspomniany związek. Podobnież wysiłki Hitlera w dziedzinie Drang nach Osten nauczyły Litwinów przewartościowywania swych poglądów.

Podkreślić należy wielkie zainteresowanie się sojuszem państw bałtyckich w Danji i Szwecji w związku ze znanym wnioskiem burmistrza stokholmskiego Linhagena. Moment obecny bardzo sprzyja utworzeniu związku państw bałtyckich. Dlatego też należy czynić w tym kierunku pośpieszne kroki. Sprawa ta musi być wysunięta natychmiast. Inicjatywę musi wziąć na siebie dyplomacja estońska i łotewska. Realizacja związku państw bałtyckich wymagać będzie pracy. Należy przeto położyć kres dotychczasowemu odkładaniu tej sprawy z dnia na dzień.

2. Nowy poseł estoński w Moskwie. "Rev. Ztg." /Nr.56.III.33/: J.Seljamaa, poseł estoński w Moskwie opuszcza swe stanowisko w czerwcu. Nowym posłem zostanie K.Tofer.

3. Polityka Banku Estońskiego. "Vaba Maa" /Nr.55.III.33/: Jak wskazują rozesłane sprawozdania przez Bank Estoński, bank znów wymienia swe rezerwy w walucie zagranicznej na złoto. Według tych sprawozdań pokrycie korony w Banku Est. wynosiło 17,3 milj.koron w złocie w monetach i sztabach i 2,2 milj.kor. waluty zagranicznej. W ostatnim tygodniu było 17,8 milj.kor. złota i 1,7 milj.kor. waluty zagranicznej. Z tego wynika, że Bank Est. wymienił na złoto waluty zagranicznej wartości 1/2 milj.kor.

/Rev.Ztg." /Nr.55.III.33/: Rząd upoważnił pomocnika ministra Gospodarki J.Waabela do zwołania generalnego zebrania Banku Estońskiego 14 marca r.b. Na porządku dziennym: sprawozdanie z r.ub., ustalenie budżetu na rok przyszły, podział zysków i t.d.

Bank Estoński zamknął rok ub. z zyskiem 1,25 milj.kor., z czego przypada do wypłacenia 8% dywidend. Reszta zysku zostanie przydzielona do rezerw.

4. Bilans est. handlu zagranicznego w styczniu. "Rev.Ztg." /Nr.52.III.33/: Import estoński w styczniu r.b. wyniósł 2,6 milj.lt., zaś eksport - 1,99 milj.koron.

Wśród państw importujących pierwsze miejsce zajęły Niemcy, następnie Anglja.

Nowy system monetarny. "Rev.Ztg." /Nr.52.III.33/: Oddział finansowy parlamentu opracował projekt ustawy o nowym systemie monetarnym. Według tego projektu monety wymienne /od 1 centra do 2 koron/ zostaną podzielone na 3 grupy:

I grupa: monety 1-centowe, wielkości 16 mm., dwucentowe /19,5 mm/, pięciocentowe /23,25 mm/. Wszystkie wykonane z miedzi.

II grupa: monety 10-centowe wielkości 17,75 mm., dwudziestocentowe /21,25 mm/, 50-centowe /27,5 mm/ bite z niklu.

III grupa: 1 - 2 koronowe - posrebrzane.

6. Waksle protestowane w styczniu. "Rev. Ztg." Nr.49.III.33/: W styczniu r.b. protestowano 3.827 weksli wartości 726.000 koron /w styczniu 1932 r. - 7.913 weksli wart.1,3 milj.koron/.

7. Bilans Banku Estońskiego. "Rev.Ztg." /Nr.52 III.33/:

	23.II.	15.II.
Złoto	17,29 milj.kor.	17,29 milj.koron
dewizy	2,17 " "	2,24 " "
kredyt	20,79 " "	20,65 " "
banknoty	30,92 " "	28,92 " "
wkłady	11,97 " "	14,32 " "
wys.pokrycia	45,38 %	45,17 %.

